

Kraina Łęgów
Odrzańskich

3(4) 2011
Egzemplarz bezpłatny

Biuletyn Odrzański

W biuletynie:

Ważne pytania dla Partnerstwa: Edukacja, Święto Łęgów Odrzańskich, Konwent włodarzy, Wizyty studyjne, Imprezy w ekomuzeach, Rozrywka

www.lgdodra.pl

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Biuletyn Odrzański opracowany przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś IV LEADER, działanie 431
„Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 — Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

„Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Kraina Łęgów Odrzańskich” jest grupą partnerów i przedstawicieli różnych środowisk z terenu Doliny Odry, których jednoczy wspólny cel jakim jest zrównoważony rozwój regionu, szczególnie obszarów wiejskich.

W skład LGD wchodzi partnerzy z 3 sektorów (samorządowego, biznesowego i społecznego) z obszaru 12 gmin. Są to gminy: Głogów (gmina wiejska), Pełcaw, Rudna, Jemielno, Wińsko, Wołów, Brzeg Dolny, Ścinawa, Prochowice, Malczyce, Środa Śląska i Miękinia. Trójsektorowe porozumienie przedstawicieli tych sektorów liczy obecnie 42 członków.

Lokalna Grupa Działania funkcjonuje w oparciu o aktywny, równoprawny i dobrowolny udział wszystkich partnerów angażując swoje najlepsze zasoby. Stowarzyszenie inicjuje, wspiera i integruje przedsięwzięcia społeczności lokalnych.

Kluczowe dla Partnerstwa jest zachowanie i pielęgnacja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu. Idea ta jest obecna przy planowaniu i podejmowaniu wspólnych działań. LGD wspierają lokalne instytucje pozarządowe, samorządy, biznes oraz media. Opiekę nad Lokalną Grupą Działania sprawuje Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

Podstawowa działalność stowarzyszenia polega na wsparciu działalności mieszkańców z obszaru LGD zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju czyli dokumentem, w którym zostały zapisane cele, których osiągnięcie ma się przyczynić do zrównoważonego rozwoju tego obszaru. Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju odbyło się wspólnie z przedstawicielami różnych środowisk z terenu Partnerstwa.

Stowarzyszenie wspiera poprzez typowanie do udzielania dotacji na projekty w ramach programów Leader oraz Fundusz Krainy Łęgów Odrzańskich (Program Działaj Lokalnie) i innych funduszy grantowych.

Program LEADER

Leader to europejski program wspierający społeczności, które stawiają na współpracę partnerską. W Unii Europejskiej, jako inicjatywa wspólnotowa realizowana jest od 1991r. Jego zasadniczym celem jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych, zaangażowanie ich w tworzenie i realizację lokalnych strategii rozwoju obszarów wiejskich oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy.

Mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje i samorządy z obszaru 12 gmin, mogą skorzystać z wsparcia w następujących działaniach:

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Działanie w głównej mierze przeznaczone dla rolników, którego celem jest zwiększenie zakresu działalności i dochodów gospodarstw rolnych na terenie lokalnej grupy działania. W ramach tego działania można pozyskać dotację do wartości 100 tys. zł

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Działanie przeznaczone jest dla nowych oraz dla już funkcjonujących przedsiębiorców, których działalność znajduje się na terenie LGD. Działanie ma zapewnić sprawniejsze i efektywniejsze wykorzystanie przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia w sektorze gospodarczym. W ramach tego działania przedsiębiorca może pozyskać do 300 tys. zł. Wysokość dotacji uzależniona jest od liczby stworzonych etatów.

Odnowa i rozwój wsi

Działanie przeznaczone dla mieszkańców wsi i małych miasteczek polegające na poprawie wizerunku i funkcjonalności poszczególnych miejscowości. W ramach tego działania mieszkańcy przy współpracy z lokalnym samorządem mogą zmieniać przestrzeń publiczną zgodnie z własnymi potrzebami i oczekiwaniami określonymi w Planach Odnowy Miejscowości.

Małe projekty

Działanie wspierające inicjatywy mieszkańców wsi i miast dla zmiany swojego otoczenia i warunków funkcjonowania. Małe projekty skierowane są na podnoszenie świadomości i jakości życia społeczności lokalnej, a także na rozwijanie turystyki lub rekreacji, twórczości ludowej, lokalnego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego itp. W ramach działania istnieje możliwość wsparcia jednorazowego projektu do kwoty 25 tys. zł dotacji, ale nie więcej niż 100 tys. zł w całym okresie programowania do 2014 roku.

Pierwszy nabór w roku 2012 odbędzie się w lutym na działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Pozostałe działania zostaną uruchomione na przełomie marca i kwietnia. Dokładny termin będzie znany po decyzji Rady LGD „Krainy Łęgów Odrzańskich” i zostanie zamieszczony na stronie www.lgdodra.pl. Wnioski będzie można składać w ramach następujących działań:

- „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”
- „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”
- „Odnowa i rozwój wsi”,
- „Małe projekty” (operacje, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach Osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych działań można znaleźć w Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” dostępnej na stronie www.lgdodra.pl.

■ Gminy wchodzące w skład LGD Kraina Łęgów Odrzańskich
■ Pozostałe gminy Partnerstwa

Elektroniczna ocena wniosków

Już od następnego naboru w ramach programu Leader, Radni Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” będą oceniali wnioski poprzez elektroniczny system.

Pierwsze szkolenie z tego zakresu odbyło się w październiku w sali konferencyjnej stowarzyszenia w Prochowicach. Aplikacja „Elektroniczna Obsługa Wniosków” ma na celu wspomaganie działania LGD przez wymianę informacji pomiędzy Biurem, Przewodniczącym oraz Członkami Rady oraz przede wszystkim zdalną ocenę wniosków poprzez aplikację internetową przez Radnych.

System pozwala na ocenę wniosków z pozycji przeglądarki internetowej, po wcześniejszym zalogowaniu się do systemu. Dzięki temu ocena wniosków będzie nie tylko sprawniejsza, ale zaoszczędzi również konieczność drukowania wielu dokumentów.

Pozwoli to też ocenić aktywność Radnych przy ocenie, jednak w żaden sposób nie pozwoli na monitorowanie punktacji projektów wystawianych przez poszczególnych Radnych.

Pierwszy prawdziwy test systemu, zostanie przeprowadzony podczas następnego naboru wniosków, który planowany jest w lutym przyszłego roku.

Pracownik poszukiwany

Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” ogłasza otwarty nabór na stanowisko: **Specjalista do spraw kadrowych i rozliczeniowych, w pełnym wymiarze czasu pracy.**

Wymagane kwalifikacje i doświadczenia zawodowe:

- Wykształcenie ekonomiczne średnie lub wyższe.
- Staż pracy: minimum 1 rok pracy w księgowości lub w podobnym zakresie w organizacjach pozarządowych (staż, przygotowanie zawodowe, wolontariat).
- Znajomość aktów prawnych związanych z finansami i rachunkowością.
- Znajomość aktów prawnych: prawo o stowarzyszeniach, ustawy o organizacji przytułku publicznego i wolontariacie, ustawa o fundacjach, ustaw i rozporządzeń dotyczących PROW i LGD.
- Biegła znajomość obsługi komputera w szczególności programów księgowych oraz edytorów tekstu i arkuszy kalkulacyjnych.

Pożądane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe:

- Wykształcenie średnie lub wyższe administracyjne lub inne o profilu zbliżonym do zakresu obowiązków.
- Doświadczenie w aplikowaniu o dofinansowanie projektów i ich rozliczanie.
- Doświadczenie w zakresie realizacji projektów na terenach wiejskich.
- Znajomość zagadnień związanych z PROW 2007-2013.
- Doświadczenie w pracy administracyjno – biurowej.
- Komunikatywność, kreatywność, umiejętność logicznego myślenia.
- Umiejętność pracy samodzielnej i w zespole.

CV wraz z listem motywacyjnym należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20 grudnia 2011 r. osobiście w siedzibie Stowarzyszenia lub pocztą na adres: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”, Plac Kopernika 6, 59-230 Prochowice, w zamkniętych kopertach z dopiskiem dot. naboru na stanowisko Specjalista ds. kadrowych i rozliczeniowych.

W przypadku przesyłania ofert za pośrednictwem poczty tradycyjnej decyduje data stempla pocztowego. Aplikacje, które wpłyną po w/w terminie oraz aplikacje, które wpłyną drogą e-mailową nie będą rozpatrywane.

Zakres obowiązków oraz pozostałe informacje dostępne na stronie internetowej www.lgdodra.pl

Ważne terminy dla beneficjentów

Samorząd Województwa Dolnośląskiego informuje, aby beneficjenci zwracali uwagę na zapisy umów przyznania pomocy dla działań „Odnowa i rozwój wsi”, wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – Małe Projekty, obligujące do terminowego złożenia wniosku o płatność.

Zgodnie z § 7 umowy przyznania pomocy Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność po zakończeniu realizacji operacji w terminach wskazanych w umowie przyznania pomocy, lecz nie później niż:

24 miesiące od dnia zawarcia umowy (płatność ostateczna w przypadku operacji 1-etapowej lub płatność pośrednia dla operacji 2 –etapowej).

36 miesięcy od dnia zawarcia umowy (płatność ostateczna dla operacji 2-etapowej).

Przekroczenie ww. terminów skutkować będzie rozwiązaniem umowy.

Zorganizuj Święto Łęgów w 2012 roku

Stowarzyszenie LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” ogłasza konkurs na organizację przyszłorocznego „Święta Łęgów Odrzańskich”.

Do wydarzenia można zgłaszać imprezy, które przyczynią się do promocji obszaru i integracji mieszkańców Krainy Łęgów Odrzańskich (Doliny Odry) i będą realizowane w 2012 roku.

Oferty mogą składać jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) posiadające osobowość prawną. Laureat konkursu otrzyma dotację na imprezę w wysokości do 17.500zł oraz wsparcie logistyczne.

Oferty będą ocenione pod względem następujących kryteriów:

- uzasadnienia konieczności wsparcia wydarzenia/imprezy w aspekcie Partnerstwa Krainy Łęgów Odrzańskich,
- cykliczność imprezy,
- atrakcyjność lokalizacji wydarzenia,
- atrakcyjności i oryginalności przeprowadzenia turnieju gmin Partnerstwa Krainy Łęgów Odrzańskich, w tym oryginalność rękodzielnicza pucharu dla zwycięzcy,
- atrakcyjność w prezentacji wyrobów lokalnych (żywnościowych i rękodzielniczych) z terenu Partnerstwa
- promocji wydarzenia i Partnerstwa Krainy Łęgów Odrzańskich,
- czytelności i realność budżetu.

Regulamin oraz formularz zgłoszeniowy do konkursu dostępne są do pobrania na stronie www.lgdodra.pl.

Zgłoszenia mogą dokonać gminy, ośrodki kultury oraz organizacje pozarządowe. Zgodnie z regulaminem z przeprowadzenia imprezy wykluczone są gminy, na terenie których Święta Łęgów Odrzańskich było już organizowane tj gminy: Wińsko, Wołów, Środa Śląska, oraz Ścinawa. Zgłoszenia do konkursu należy dostarczyć do 31 stycznia 2012r. osobiście lub przesać na adres biura LGD pocztą (decyduje data wpływu do biura).

Edukacja szansą na rozwój

W tym roku Stowarzyszenie LGD po raz pierwszy rozpoczęło edukację animatorów regionalnych Krainy Łęgów Odrzańskich. Co roku jesienią organizowane jest szkolenie „Aktywny lider – Aktywna wieś”. O tym, że inwestycja w edukację przynosi efekty, możemy przekonać się po efektach działalności absolwentów kursów, analizując przebieg ich działalności. Skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych, rozwój organizacji pozarządowych czy też realizacja ciekawych inicjatyw. Jednak aby polska wieś mogła jeszcze bardziej wykorzystywać potencjał ludzki, potrzebne jest systemowe wsparcie. O tym czy warto inwestować w edukację na obszarach wiejskich, jak pobudzać społeczność lokalną do działań i czy dobrym kierunkiem jest szkolenie animatorów, którzy spełnią rolę „motorów” Rafał Plezia rozmawia z Elżbietą Witek – Posłanką na Sejm V, VI i VII kadencji. Z wykształcenia nauczycielka, wielokrotnie nagradzana za osiągnięcia zawodowe.

lepsze jej wygląd. Dziś wiele z tych małych miejscowości to zadbane, kolorowe i czyste środowiska. Środki unijne, z jakich korzysta polska wieś, także przyczyniły się do jej rozwoju. Czasy jednak się zmieniły. Zarówno kryzys światowy, jak i rodzimy, nie pozostały bez wpływu na stan polskiej wsi. Samorządy są poważnie zadłużone, a wiele inwestycji na wsiach zostało wstrzymanych. Jeśli taki stan utrzyma się dłużej, to odbije się to niekorzystnie na wielu dolnośląskich wsiach. Warto więc w trudnych czasach korzystać z ogromnego potencjału, jaki tkwi przede wszystkim w ludziach, lokalnych liderach i samorządowcach.

R.P.: Jak poseł może pomóc w wspieraniu edukacji na wsi? Czy taka pomoc zamknie się tylko na tworzeniu prawa, czy są inne sposoby wsparcia?

E.W.: Wprowadzić podstawowym obowiązkiem posła jest udział w tworzeniu prawa, ale poza tym może on angażować się we wszystkie, ważne dla lokalnej społeczności sprawy. Poseł może pomóc w zorganizowaniu pomocy prawnej dla mieszkańców, może składać interpelacje, zapytania poselskie, interweniować w razie konieczności w różnych instytucjach. Może także pomóc lokalnym działaczom w nawiązaniu potrzebnych kontaktów, lub osobiście wspierać inicjatywy lokalne.

R.P.: Jakie formy systemowego wsparcia pani Poseł proponuje, aby zaspakajając potrzeby edukacyjne mieszkańców wsi? Co zrobić, aby wieś rozwijała się na równi z miastem, a jej mieszkańcy byli dumni z miejsc gdzie mieszkają?

E.W.: Chociaż bardzo chciałabym być optymistką w tej sprawie, to uważam, że nie ma dobrej i skutecznej recepty na dziś. Różnice między miastem a wsią są nadal bardzo duże i z pewnością nie pokonamy ich zbyt szybko. Do tego potrzebne są zmiany systemowe i środki finansowe, a jak wiadomo stan finansów naszego państwa jest dramatyczny i nie zanoszą na to, by w najbliższych latach nastąpił w tym temacie jakiś przełom. Niwelowanie różnic między miastem, a wsią powinno być obowiązkiem Państwa, ale tak się nie dzieje. Dlatego właśnie to sami mieszkańcy muszą wziąć na siebie odpowiedzialność za swoje małe Ojczyzny. To w nich tkwi największe dobro i potencjał. Wbrew pozorom to właśnie w trudnych czasach ludzie wyzwalają w sobie jakąś nadzwyczajną energię i solidarność w działaniu. W tym upatruję szansę na to, by każdy z mieszkańców wsi był dumny z miejsca, w którym mieszka.

R.P.: W ostatnich latach motorem działań liderów wiejskich stał się Fundusz Sołecki? Coraz więcej gmin rezygnuje z jego przyjęcia mimo, że ta metoda sprawdza się. Czy nie powinna być realizowana obligatoryjnie?

E.W.: Fundusz sołecki powinien być wsparciem dla mieszkańców wsi. To właśnie oni najlepiej wiedzą, na jaki cel go wykorzystać. Nie są to duże środki i z pewnością nie wystarczą na wszystko, ale szkoda, że są takie gminy, które z tego rezygnują. Myślę, że właśnie lokalny lider wskazałby najlepsze możliwości jego wykorzystania. Warto o tym pamiętać.

R.P.: Dziękuję za rozmowę i życząc sukcesów w pracy Parlamentarzystki.

Rafał Plezia: Lokalne grupy działania, jako główny cel stawiają sobie rozwój obszarów wiejskich.

Jak zdaniem Pani Poseł, lgd powinny inwestować w edukację mieszkańców obszarów wiejskich?

Elżbieta Witek: Inwestowanie w edukację mieszkańców wsi, w dłuższej perspektywie może przynieść tylko same korzyści, zwłaszcza biorąc pod uwagę duże bezrobocie na wsi i brak perspektyw dla młodych ludzi. W środowisku wiejskim to głównie szkoła jest takim centrum, nie tylko edukacyjnym, ale i kulturalnym dla mieszkańców. Warto, więc zabiegać o to, by przeciwdziałać likwidacji małych, wiejskich szkół. Poza tym warto skoncentrować się na umożliwieniu dorosłym korzystania z różnych kursów, szkoleń, organizowanych w miejscu zamieszkania, umożliwić im dostęp do INTERNETU, organizować spotkania z ciekawymi ludźmi, rozwijać sieć bibliotek.

R.P.: Skoro wieś ma swojego sołtysa i radnego, to czy dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i aktywności mieszkańców w gminie to wystarczy? Jaka rolę powinien pełnić w tym wszystkim lider i kim on jest na wsi?

E.W.: Uważam, że im więcej osób zaangażuje się w życie społeczności lokalnej, tym lepiej. Wtedy odczuwa się satysfakcję z tego, że robi się coś pożytecznego dla innych, ale także dla siebie i swojej wsi. Mam świadomość, że nie wszyscy mają jednakowe talenty organizacyjne, w związku z tym, lider jest osobą bardzo pożądaną.

R.P.: Stowarzyszenie LGD rozpoczęło w tym roku kurs na Animatora regionalnego Krainy Łęgów Odrzańskich, w celu pobudzenia aktywności. Czy dolnośląskiej wsi potrzebne jest ożywienie?

E.W.: Uważam, że zdecydowanie tak. Polska wieś zaczęła się intensywnie przeobrażać w latach 90-tych. Wtedy obserwowaliśmy, jak zmienia się na

Edukacja o walorach przyrodniczych

Animator regionalny, to kurs organizowany przez Stowarzyszenie LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” po raz pierwszy w tym roku. Ma on za cel podniesienie wiedzy na temat obszaru Krainy Łęgów Odrzańskich. Podczas kursu animatorzy zyskują wiedzę, ale także metody jak skutecznie tę wiedzę przekazywać innym. Jedną z osób, która chce wzbogacać swoją wiedzę na temat tych obszarów jest Anna Prońko – Radna Gminy Prochowice, mieszkanka Mierzowic. Absolwentka ubiegłorocznego szkolenia „Aktywny lider - Aktywna wieś” zamierza kruszyć stereotypy, jakoby samorządowiec nie chciał się szkolić, szczególnie gdy dotyczy to przyrody. Spytałem więc do czego może przydać się taka wiedza lokalnej liderce.

Zbigniew Posacki: Czym zajmuje się Pani zawodowo?

Anna Prońko: Zawodowo jestem czynna, pracuję jako animator kulturalno-oświatowy w Prochowickim Ośrodku Kultury i Sportu. Moja praca polega na animacji życia w środowisku, w którym przyszło mi żyć. Prowadzę także zajęcia z dziećmi w świetlicy środowiskowej w Wiejskim Domu Kultury w Mierzowicach.

Z.P.: Jest Pani Radną pierwszą kadencję. Dlaczego zdecydowała się Pani na kandydowanie?

A.P.: Zawsze miałam pęd do kreowania wizerunku wsi, w której żyję. Chętnie uczestniczyłam w życiu mojej wioski, organizowałam wiele imprez o lokalnym charakterze, gdzie mogłam pokazać swój potencjał. Zapewne to przyczyniło się do tego, że sami mieszkańcy zdecydowali, abym to właśnie ja reprezentowała ich interesy na szczeblu gminy.

Z.P.: Co udało się do tej pory zrobić lub zwrócić uwagę na istotę problemu jako Radnej?

A.P.: Z mojej inicjatywy powstała plac zabaw dla dzieci przy udziale środków Funduszu Sołeckiego, a co za tym idzie zagospodarowany został teren, który nie był naszą najlepszą wizytówką. Do pracy zostali zmobilizowani mieszkańcy wsi, nawet Ci którzy wcześniej nie angażowali się do działań wolontarystycznych, a którym na sercu leży wspólne dobro. Wspólnie z instytucją, z którą związana jestem zawodowo, napisaliśmy projekt zagospodarowania terenu wokół świetlicy. Projekt pod nazwą „Mierzowickie Wzgórze Szczęścia” będzie realizowany wiosną przyszłego roku. Projekt ma na celu przede wszystkim aktywizację wsi oraz cel edukacyjny poprzez stworzenie mini ogrodu botanicznego, bogatego w roślinność łęgów Odrzańskich.

Z.P.: Uczestniczy Pani w kursie na animatora regionalnego. Chce Pani poznać Krainę Łęgów Odrzańskich bardziej ze względów zawodowych, czy raczej wykorzystać to w pracy samorządowej?

A.P.: Zawsze interesowałam się fauną i florą mojego terenu: Rezerwatu Brekinia, korytarza ekologicznego czy też Irysowego Zagony znajdującego pomiędzy miejscowościami Gromadzyń i Mierzowice. Kurs dał mi wiele dodatkowej wiedzy na temat fauny i flory mojego terenu. Pragnę tę wiedzę przekazać i pogłębić nie tylko moim mieszkańcom mojej gminy, ale również zainteresować wszystkich tubylców miasta i gminy Prochowice, a także coraz liczniejszym turystom odwiedzających te wspaniałe walory przyrodnicze Krainy Łęgów Odrzańskich.

Z.P.: Czy są już jakieś pomysły wykorzystania tej wiedzy?

A.P.: Na Mierzowickim Wzgórzu Szczęścia powstanie Mini Ścieżka Ekologiczna,

której zadaniem będzie przybliżenie i poinformowanie zwiedzających o ciekawostkach przyrodniczych i historycznych zakątków Mierzowic. Myślę też, że z większą świadomością będę mogła podejmować temat jak na przykład w przypadku spotkań warsztatowych związanych z opracowaniem projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru NATURA 2000 Irysowy Zagon.

Z.P.: Według Pani, Radni są świadomi o walorach przyrodniczych i historycznych jakie znajdują się dookoła nich?

A.P.: Każdy radny jest związany z różnymi zawodami i nie koniecznie zajmuje się na co dzień tematami ekologii naszego regionu. Każdy jest jednak świadomy, w jakim ciekawym miejscu przyszło mu żyć i spełniać się zawodowo. Wiele inicjatyw oddolnych wypływa właśnie od Stowarzyszenia Kraina Łęgów Odrzańskich i stąd znajomość tematu krainy. Dzięki takim kursom Animatora Regionalnego, świadomość mieszkańców będzie coraz większa.

Z.P.: Słyszysz opinie, że Natura 2000 to jakieś „motylki” lub „roślinki”, nad którymi za bardzo się rozczulamy wprowadzając obszary chronione, zakazując wszelkie działania. Podziela Pani ten pogląd? Czy są jakieś korzyści z tych walorów?

A.P.: Największym atutem jest dogłębne poznanie tajników rezerwatów i obszarów chronionych w których mieszkam oraz perspektywa przekazania mojej wiedzy innym. Jest to dla mnie największym, najcenniejszym priorytetem, z którym przyszło mi się zmierzyć. Mam nadzieję, że moja wiedza przyczyni się do poznania ciekawych zakątków w czasie wycieczek, rajdów spacerów rodzinnych po naszej małej ojczyźnie nie tylko miłośnikom natury ale przede wszystkim tym, którzy na co dzień za oknem mają szare blokowiska.

Z.P.: Na kursie były też elementy jak skutecznie przekazywać wiedzę innym. Czy będzie Pani edukować innych samorządowców?

A.P.: Mam zamiar zdobytą wiedzę skutecznie przekazywać podczas mojej dalszej pracy zarówno zawodowej jak i społecznej.

Z.P.: Dziękuję za rozmowę i życząc sukcesów w edukacji ekologicznej przede wszystkim najmłodszych mieszkańców Krainy Łęgów Odrzańskich.

Wspólnie działać

Wiosną tego roku odbyły się wybory na nową kadencję sołtysów i rad sołeckich. Mimo, że nie jest to łatwa funkcja, odnotować należy fakt, iż coraz więcej młodych ludzi zostało wybranych na przedstawicieli swoich społeczności i chce wziąć sprawy w swoje ręce. Pełni pomysłów, otwarci na nowe wyzwania, z werwą zaczynają zmieniać swoje środowiska lokalne. Jedną z takich osób młodego pokolenia jest Patrycja Olech – Stawiska. Sołtyska Lipnicy w Gminie Wołów oraz współzałożycielka nowopowstałego stowarzyszenia „Aktywna wieś”.

Zbigniew Posacki: Panuje przekonanie, że młodzież nie garnie się do funkcji społecznych. Co skłoniło Ciebie do ubiegania się o funkcję sołtysa w Twojej wsi?

Patrycja Olech-Stawiska: Od zawsze działania społeczne sprawiły mi dużą satysfakcję. Myślę, że taka chęć działania po prostu drzemie w człowieku. To prawda – funkcja sołtysa nie jest łatwą funkcją – mimo szczyrych chęci i wielu poświęceń spotykamy się z krytyką, często bardzo krzywdzącą. Mimo to im więcej przeciwności uda nam się pokonać, tym większa jest satysfakcja. Mam świadomość, że nie zламalam się, że zrobiłam coś dobrego, że są ludzie, którzy to docenią – i to mi wystarcza.

Z.P.: Założyliście też stowarzyszenie. Czy jest potrzeba, aby w małych miejscowościach powstawały organizacje pozarządowe?

P.O.S.: Uważam, że w rozwoju organizacji pozarządowych, w szczególności w małych miejscowościach kryje się duży potencjał. Klucz do ich działalności to zmiana sposobu myślenia z „dajcie nam” lub „należy nam się” na „zróbmy coś wspólnie, aby żyło nam się lepiej”. Założyliśmy stowarzyszenie zainspirowani m.in. działalnością stowarzyszeń, które powstały w sąsiedniej gminie. Nowe place zabaw, grille, boiska, miejsca rekreacji i wyremontowane świetlice, to widoczne efekty ich pracy. Ponadto różnorodne zajęcia dodatkowe dla dzieci, półkolonie, wyjazdy, festyny i zabawy to również inicjatywy dofinansowane w głównej mierze ze środków zewnętrznych (m.in. środków unijnych), a nie z budżetu gminnego.

Z.P.: Jak wygląda zaangażowanie mieszkańców na obszarach wiejskich w działalność organizacji pozarządowych? Czy ludzie chętnie włączają się w działania, czy jest to raczej postawa roszczeniowa, że to samorządy muszą wszystko zrobić?

P.O.S.: Zaangażowanie mieszkańców wygląda bardzo różnie, jednak cieszy fakt, że typowych postaw roszczeniowych jest coraz mniej. Istnieje grupa osób chętnych do działania, każdy wnosi do organizacji coś nowego i na swój sposób pomaga w jej rozwoju. Najważniejszy jest cel podyktowany wspólnymi potrzebami.

Z.P.: Czy udało się Wam pozyskać jakieś środki zewnętrzne na działalność w tak krótkim okresie działalności?

P.O.S.: Możemy pochwalić się już dwoma projektami, które otrzymały dofinansowanie. Stowarzyszenie „Aktywna Wieś” zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w maju, a już w czerwcu projekt „Przez zabawę i aktywność budujemy lepszą przyszłość” zdobył przychylność komisji programu „Działaj Lokalnie”. M.in. dzięki temu dofinansowaniu w Lipnicy powstał nowy plac zabaw i miejsce na ognisko, natomiast dzięki środkom pozyskanym z konkursu Powiatu Wołowskiego powstały tablice z historią Lipnicy oraz mapa ze szlakami turystycznymi znajdującymi się na naszym terenie.

Z.P.: Aktualnie ukończyłaś szkolenie organizowane przez stowarzyszenie LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” „Aktywny lider - Aktywna wieś”. Czego oczekiwałaś po tym szkoleniu?

P.O.S.: Szkolenie „Aktywny lider - Aktywna wieś” to była dla mnie konfrontacja i sprawdzenie podejmowanych przeze mnie działań z efektywnymi działaniami

mi osób, które posiadają wieloletnią praktykę na polu funkcjonowania stowarzyszeń. Wiedza zdobyta na szkoleniu pomoże mi usystematyzować pracę na rzecz mojej miejscowości, aby stała się ona efektywna i przynosiła większą korzyść jej mieszkańcom.

Z.P.: Jak oceniasz tego typu szkolenia metodą warsztatową? Czy jako lokalnej liderce, jest to przydatne w praktyce?

P.O.S.: Bardzo cenna jest wymiana doświadczeń z innymi uczestnikami projektu; okazuje się, że problemy, z którymi borykam się na co dzień są dosyć powszechne, a praktyka innych osób pozwala mi wprowadzić w życie sprawdzone sposoby radzenia sobie z różnymi problemami. Szkolenie metodą warsztatową są bardzo efektywne; wiedza zdobyta przez działanie jest dla mnie dużo łatwiejsza do przyswojenia, a odnosząc się do własnych problemów łatwiej jest mi zapamiętać zdobytą wiedzę. Ważne jest również to, że podczas szkolenia nie trzymamy się sztywno określonego planu zajęć, ale elastycznie dopasowujemy się do głównych problemów, jakie mają uczestnicy projektu.

Uczestnictwo w szkoleniu to nie tylko zdobyta wiedza, ale również kontakty z ciekawymi osobami, które posiadają podobne problemy i radości. Mam nadzieję, że zdobyte kontakty przyniosą korzyści w rozwoju naszych organizacji, będziemy się wspierać i motywować dobrymi działaniami w przyszłości.

Tematy, które do tej pory zostały poruszone na szkoleniu jak najbardziej odpowiadają moim potrzebom. Budowanie i prowadzenie silnego zespołu, czy zorganizowanie działań w projekcie tak, aby nie zostać osamotnionym przy jego realizacji to główne moje problemy, myślę, że podobnie, jak pozostałych uczestników warsztatów.

Z.P.: Jak na początek działalności społecznej, możesz pochwalić się już sukcesami. Widząc ogromną aktywność, chciałbym spytać o plany na przyszłość. Co jeszcze chciałabyś zrobić w swoim środowisku lokalnym?

P.O.S.: Bardzo ważne jest dla mnie zbudowanie mocnego zespołu, który będzie z przekonaniem realizował cele stowarzyszenia. Chciałabym, aby nasza organizacja była poważnym partnerem, solidną jednostką, która jest w stanie realizować duże projekty. W najbliższej przyszłości chciałabym skupić się na generalnym remoncie i doposażeniu świetlicy wiejskiej, ponieważ jest to główną potrzebą lokalnej społeczności. Świetlica to miejsce spotkań i integracji, która jest bardzo istotna przy tworzeniu dobrej atmosfery w zespole.

Moim marzeniem jest zagospodarowanie dużego pustostanu znajdującego się w centralnej części Lipnicy, aby nie straszył swoim wyglądem, ale przede wszystkim służył mieszkańcom.

Z.P.: Dziękuję za rozmowę i życząc spełnienia planów, a także satysfakcji z prowadzonej działalności społecznej.

Nasza świetlica

Prawie w każdej wsi jest, bądź była kiedyś świetlica wiejska. Także w Krzelowie jest taki budynek. Dzięki oddolnej inicjatywie mieszkańców, w budynku powstała świetlica, która tętni życiem. W roku 2010 Stowarzyszenie „Jezieryca” złożyło wniosek do programu Leader działanie „małe projekty” na jej doposażenie, uzyskując w połowie roku refundację.

Przez kilkadziesiąt lat zmiany ustroju, a także różni właściciele świetlicy w Krzelowie prowadziły do dewastacji budynku, aż w końcu nastąpiła zupełna ruina. W 2007 roku nastąpił przełom i dzięki zaangażowaniu radnego Leszka Pawłowskiego, świetlicę zaczęto powoli remontować. Z budżetu gminy, a także później z funduszu sołeckiego kupowano materiały, natomiast wszystkie prace były wykonywane społecznie przez mieszkańców Krzelowa.

W roku 2010 Stowarzyszenie „Jezieryca” z Krzelowa, jako jedno z pierwszych w woj. dolnośląskim podpisało umowę na refundację kosztów z Programu Rozwoju

Obszarów Wiejskich 2007-2013, Leader, działanie „małe projekty”. Pomimo wielu problemów z prowadzeniem i realizacją tego trudnego projektu, stowarzyszenie uzyskało refundację części kosztów na wyposażenie. Z projektu pod nazwą „Koniec z nudą na ulicy - otwieramy drzwi świetlicy” zostały zakupione stoły, krzesła, wyposażenie do kuchni, porcelanowa zastawa stołowa.

Bo czego się nie robi, aby ratować jeszcze coś, co da się uratować. Nie było łatwo! Ale to, co nie przychodzi łatwo - mam nadzieję - będzie lepiej szanowane - mówi liderka Wanda Hańska. W Krzelowie często są teraz organizowane imprezy, i jak dodaje - nie wyobraża sobie jak wcześniej Krzelów mógł funkcjonować bez świetlicy.

Bitwa w Wietszycach

W sierpniu na polach pod wsią Wietszyce w gminie Pęcław, odbyła się inscenizacja średniowiecznej „Bitwy pod Wietszycami” w ramach imprezy Biesiada Dziadoszan. Impreza organizowana przez Stowarzyszenie Regionalne „Nadodrzański zakątek” będzie refundowana w ramach projektu z programu Leader z działania „małe projekty”.

W 2010r. Stowarzyszenie „Nadodrzański zakątek” złożyło wniosek o dofinansowanie imprezy do Stowarzyszenia LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” w ramach programu Leader - działanie „małe projekty”. Projekt został wysoko oceniony przez Radę i jako jedno z nielicznych stowarzyszeń na początku tego roku podpisało umowę z Urzędem Marszałkowskim na realizację przedsięwzięcia. Aktualnie stowarzyszenie jest po pozytywnie zakończonych poprawkach do wniosku o płatność i do końca roku oczekuje na refundację 70% kosztów kwalifikowanych zadania.

Inszenizacja bitwy w Wietszycach z udziałem rycerzy i koni, jest realizowana w ramach Ekomuzeum Dziadoszan, stąd w jej trakcie organizatorzy skupiają się najbardziej na pokazaniu kultury słowiańskiej plemienia Dziadoszan z wczesnego średniowiecza.

Poza samą bitwą przybyli turyści mogli zobaczyć jeszcze inne atrakcje. Mogli wziąć udział między innymi w warsztatach kowalstwa, rzeźbiarstwa, wikliniarstwa, ceramiki i wytopu żelaza w dymarkach. Można też było zobaczyć jak kilkadziesiąt lat temu szyto suknie i buty, a także pokaz bicia monet, rodeo, strzelanie z łuków oraz występy zespołów muzyki i tańca z okresu średniowiecza.

Święto Łęgów nad Odrą

Promocja rzeki Odry oraz wykorzystanie jej do celów rekreacyjnych - te założenia okazały się strzałem w przysłowiową „dziesiątkę” poprzez organizację tegorocznego Święta Łęgów Odrzańskich w Ścinawskim Porcie. Do tego piękna pogoda i już było wiadomo, że impreza będzie bardzo udana. Tegoroczna edycja odbywała się wraz z reaktywowanym Dniem Patisona, z którego słynie Ścinawa.

Była to już czwarta edycja partnerskiej imprezy Krainy Łęgów Odrzańskich. Lokalizacje poprzednich imprez mimo, że w gminach nadodrzańskich, nie odbywały się w tak urokliwym miejscu, położonym bezpośrednio nad Odrą.

O głowę smoka

Wykorzystując ten fakt, turniej partnerskich gmin nie mógł odbywać się gdzie indziej, niż na Odrze. Reprezentanci gmin rywalizowali w konkurencjach takich jak wyścig na kajakach czy rowerach wodnych. Trzecia konkurencja miała za zadanie sprawdzić wiedzę na temat Krainy Łęgów Odrzańskich. Krzyżówka KŁOpotliwa, przygotowana na tą okazję przez Leszka Rydza – sekretarza Gminy Głogów, pozwoliła niektórym gminom nadrobić punkty stracone w rywalizacji wodnej.

Na zakończenie turnieju, decydującą konkurencją o końcowej klasyfikacji, był wyścig smoczych łodzi. Rywalizacja była bardzo zacięta, a o końcowej klasyfikacji decydowały sekundy. Ostatecznie pierwsze miejsce zajęła Gmina Jemielno, przed Gminą Wołów i gospodarzami Gminą Ścinawa. W turnieju startowały również Gminy Brzeg Dolny, Miękinia oraz Prochowice (przedstawiciele Młodzieżowej Rady). Zwycięzcy oprócz nagród upominkowych, otrzymali także rzeźbę przedstawiającą most w Ścinawie z patisonem.

Moc atrakcji w porcie

Podczas gdy gminy rywalizowały w turnieju, w porcie odbywały atrakcje artystyczne oraz kulinarne. Był pokaz ratownictwa wodnego, przygotowany przez OSP Ścinawa, prezentacja młodych zawodników Klubu Karate Goju Ryu Shuseikan Poland oraz występ iluzjonisty- uczestnik programu „Mam talent” Romana Roszyka. Na dzieci czekały dmuchańce, plac zabaw, makietka zamku, a także strzelanie z łuku historycznego.

Dla miłośników kulinariów, Szef Kuchni „Oberża” Tomasz Strzelczyk przygotował potrawę stworzoną specjalnie na to święto: rybę po ścinawsku w słonecznym sosie patisonowym z nutką grzybową, którą po pokazie można było spróbować.

Krzelów bezkonkurencyjny

Tradycyjnie podczas Święta Łęgów Odrzańskich, nastąpiło rozstrzygnięcie konkursów na Inicjatywę i Lidera Partnerstwa Krainy Łęgów Odrzańskich 2010. W tym roku główne nagrody powędrowały do Stowarzyszenia „Jezierzycza” z Krzelowa. Liderem Partnerstwa została Wanda Hańska, natomiast najlepszą Inicjatywą komisja uznała wyremontowaną świetlicę.

W kategorii Lider wyróżnienie przyznano dla Joanny Poniatowskiej z Gałowa (gm. Miękinia). Wśród pozostałych inicjatyw przyznano dwa wyróżnienia. Dla Stowarzyszenia „Nasza Brzezina” za projekt „Pięknie za i przed płotem” oraz Sołectwa Gałów „Mamo, Tato - podaruj mi swój czas”. Laureaci oprócz zaszczytnych tytułów otrzymali bony na 600zł, natomiast wyróżnienia bony o wartości 300zł i 100zł.

Z patisonem w tle

Przez cały dzień można było podziwiać także stoiska lokalnych rękodzielniczków, sołectw oraz stowarzyszeń z Krainy Łęgów Odrzańskich, które raczyły nas swojskim jadłem i niezwykłymi wyrobami regionalnymi. Odbywały się także liczne konkursy i zawody dla publiczności jak zawody wędkarskie, toczenie beczki, konkurs na „Cośka” z patisona czy najlepszą potrawę z patisona.

Impreza zakończyła się akcentem muzycznym oraz pokazem Fireshow. Muzykę szantową zaprezentował wrocławski zespół „Pod masztem”, natomiast do tańca podrywał zespół „Sny”, prezentując covery polskiego bluesa i rocka.

Jedynie takie miejsce w Krainie Łęgów Odrzańskich, jakim jest Port w Ścinawie udowodniło, że rzeka Odra jest przyjazna do uprawiania sportów wodniackich, które były prezentowane podczas Święta. W Porcie Ścinawa istnieje bowiem na co dzień możliwość wynajęcia kajaków, rowerów wodnych czy też galarów.

Organizatorami wydarzenia byli: Urząd Miasta i Gminy Ścinawa, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”, Zakład Handlu i Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Ścinawa” oraz Centrum Turystyki i Kultury w Ścinawie. Święto Łęgów Odrzańskich współfinansowane było w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 z programu Leader.

Konwent władarzy

W wyremontowanej świetlicy w Krzelowie odbył się pierwszy w nowej kadencji samorządowej konwent wójtów, burmistrzów i starostów Krainy Łęgów Odrzańskich. Na kilkugodzinnym spotkaniu zostało poruszone wiele kwestii dotyczących Programu Leader oraz kierunków i programów realizowanych przez lokalną grupę działania.

Po uroczystym otwarciu przez gospodarzy konwentu, głos zabrała Wanda Hańska – Prezeska Stowarzyszenia Jezierzycza. Przedstawiła ona prezentację dotyczącą ewaluacji miejsca, w którym odbywał się konwent. Pasją z jaka krzelowska liderka opowiadała o historii świetlicy, remontach i wydarzeniach jakie się tam odbywają, zrobiła wrażenie na przybyłych gościach. Kilkadziesiąt tysięcy złotych pozyskanych na materiały, wyposażenie w sprzęt z realizowanych projektów oraz wkład pracy społecznej o wartości ponad 120 tysięcy zł stworzył nie tylko ładny budynek, ale przede wszystkim miejsce, które „żyje”.

Jak podkreśliła Hańska ilość imprez jaka tu się teraz odbywa, zastanawia jak wcześniej Krzelów mógł funkcjonować bez tego obiektu. Prezentacja utwierdziła szefów samorządów, że takie świetlice na wioskach mają rację bytu, a inicjatywa oddolna jest doskonałą metodą. Na każdym kroku Prezeska podkreśla, że gdyby nie zaangażowanie radnego Leszka Pawłowskiego oraz grupy mieszkańców, jak to określa, ta „nasza świetlica” do dziś byłaby nadal rudera.

Małymi krokami – do przodu

Po przedstawieniu historii miejsca, Prezes Lokalnej Grupy Działania „Krainy Łęgów Odrzańskich” – Rafał Plezia przeszedł do omawiania realizowanych przez partnerstwo programów. Najwięcej miejsca poświęcono dla Szlaku Odry. Działania wokół rzeki wywołały dyskusję samorządowców, na tym jak ożywić, trochę martwy ostatnio, program. *Musimy skoncentrować działania wokół rzeki Odry i szukać pomysłu dla środowisk lokalnych, które mogą reanimować turystyczne jej wykorzystanie* – rozpoczął dyskusję Andrzej Krzemień – Wójt wiejskiej gminy Głogów. Podczas debaty padło wiele przykładów i konkretnych rozwiązań, szczególnie zastosowanych w sąsiednim województwie lubuskim.

Wiele działań pod kątem turystyki jak ścieżki rowerowe, szlaki i mała infrastruktura zostały w Krainie Łęgów zrealizowane kilka lat temu, jednak nie poszły za tym kolejne działania i dziś należy je zainwentaryzować w jakimś stanie. *Proponuję spotkanie robocze, na którym moglibyśmy zainwentaryzować to co posiadamy, a także określić jakie działania konkretne podejmą poszczególne samorządy w najbliższej przyszłości. Najlepiej też, żeby sąsiadujące ze sobą gminy mogły tworzyć wspólną ofertę. Małe działania ale takie, które*

pozwolą ruszyć do przodu. Na początek bez górnołotnych haseł – podsumowała Burmistrz Prochowic Alicja Sielicka.

LGD to nie tylko Leader

Na początku spotkania Rafał Plezia powiedział, że tak naprawdę na każdy program należało by poświęcić osobną debatę. Dlatego realizowane programy takie jak: ekomuzea, edukacja, fundusz Partnerstwa zostały tak naprawdę tylko zasygnalizowane. Prezes zaproponował również nowe programy, które uzyskały aprobatę władz. Jednym z takich programów są młodzieżowe rady. Taki projekt przy współpracy z Gminą Prochowice stowarzyszenie LGD zrealizowało w tym roku w Prochowicach. Inicjatywa ta okazała się sukcesem, dlatego propozycja utworzenia takich inicjatyw w pozostałych gminach jest jak najbardziej zasadna.

Kolejnym nowym programem są biblioteki, zakładający ich rozwój i wykorzystanie do promocji walorów Doliny Odry. Przy okazji poproszono samorządowców o przekazywanie publikacji promocyjnych gmin, które to będą przekazywane do bibliotek do tzw. Kącików regionalnych Krainy Łęgów Odrzańskich.

Miliony na wieś

Programowi Leader poświęcono jednak najwięcej miejsca. Zbliżający się nabór wniosków z działania „Odnowa i rozwój wsi” to jedna z ostatnich szans dla samorządów na pozyskanie funduszy europejskich z okresu programowania 2007-2013. Niektóre gminy, które nie wniosowały o refundację kosztów, mogą pozyskać na obszary wiejskie dotacje. Nabór na to działanie przeprowadzony będzie w lutym przyszłego roku.

Plezia zwrócił uwagę, że za mało środków jest kierowanych na projekty stricte turystyczne. Potwierdził też słowa Wandy Hańskiej, która sięgając po dotację z Programu Leader – Małe projekty na wyposażenie świetlicy, powiedziała, że są to najtrudniejsze środki zewnętrzne dla stowarzyszeń. Jednak animatorzy biura służą pomocą przy wypełnianiu skomplikowanej dokumentacji.

Promować Łęgi

W sprawach różnych dominującym tematem były kwestie promocyjne. Począwszy od wydarzeń jakie są organizowane w poszczególnych gminach do działań promujących markę, jaką jest Kraina Łęgów Odrzańskich jako subregion. Takim pomysłem jest między innymi seria odcinków, realizowanych w TVP Wrocław, prezentujących walory oraz sposób zwiedzania Krainy Łęgów Odrzańskich.

Frekwencja podczas tegorocznego konwentu, świadczy o coraz większym poczuciu współodpowiedzialności samorządów i realizacji wspólnej wizji rozwoju i promocji Krainy Łęgów Odrzańskich. Miejmy nadzieję, że niebawem mieszkańcy i instytucje będą utożsamiali się z subregionem i logotypem z lejącą nad odrzańskimi łęgami kanią rudą.

Działać skuteczniej

Na początku listopada w Krzydlinie Małej w Fundacji Centrum Spotkań i Dialogu zakończył się kolejny cykl szkoleń liderów, sołtysów, działaczy oraz osób chcących skutecznie działać w swoich społecznościach lokalnych. Cykl tych szkoleń, pozwoli na skuteczne animowanie społeczności wiejskiej do działań oraz w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

Szkolenie „Aktywny Lider – Aktywna Wieś”, organizowane jest przez Stowarzyszenie LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich”, ma na celu wsparcie osób aktywnych w codziennej, społecznej pracy z członkami swoich organizacji lub społeczności i ich otoczeniem. Uczestnicy szkolenia uczestniczyli w zajęciach z komunikacji społecznej, tworzeniu wniosków projektowych, księgowości oraz odbyli wizytę studyjną po organizacjach pozarządowych, które działają skutecznie już wiele lat. Rozmowy oraz przykłady dobrych praktyk, ale także obowiązki w działalności społecznej, to niezwykle pouczające i użyteczne spostrzeżenia.

Animowanie społeczności lokalnych do działań, to jedno z założeń w Lokalnej Strategii Rozwoju. Obecnie jest coraz więcej możliwości pozyskiwania przez organizacje dotacji na realizację oddolnych inicjatyw na terenach wiejskich. Jedną z takich możliwości jest program Leader i działanie „małe projekty”, z których m.in. stowarzyszenia mogą pozyskać do 25 tys. zł na zasadzie refundacji poniesionych kosztów. Procedury pozyskiwania oraz rozliczenia projektów nie należą do najłatwiejszych, stąd też cykl szkoleń ma te zagadnienia przybliżyć.

Większość zajęć odbywała się metodą warsztatową, co sprawia, że uczestnicy poprzez swoje przykłady mogą rozwiązywać konkretne problemy. Po zajęciach uczestnicy organizują sobie spotkania integracyjne, podczas których wymieniają się doświadczeniami.

Jak podkreśla Patrycja Olech-Stawiska - *Bardzo cenna jest wymiana doświadczeń z innymi uczestnikami projektu. Okazuje się, że problemy, z którymi borykam się na co dzień są dosyć powszechne, a praktyka innych osób pozwala mi wprowadzić w życie sprawdzone sposoby radzenia sobie z różnymi problemami. Szkolenie metodą warsztatową są bardzo efektywne; wiedza zdobyta przez działanie jest dla mnie dużo łatwiejsza do przyswojenia, a odnosząc się do własnych problemów łatwiej jest mi zapamiętać zdobytą wiedzę. Ważne jest również to, że podczas szkolenia nie trzymamy się sztywno określonego planu zajęć, ale elastycznie dopasowujemy się do głównych problemów, jakie mają uczestnicy projektu – dodaje na zakończenie działająca pierwszą kadencją Pani Sołtys.*

Kurs animatora regionalnego

Pod koniec listopada w hotelu „Sara” w Środzie Śląskiej zakończył się realizowany po raz pierwszy kurs Animatorów Regionalnych Krainy Łęgów Odrzańskich. Kurs miała za zadanie wyszkolić zainteresowane osoby, tak aby mogły oprowadzać turystów i animować lokalną społeczność w zakresie walorów przyrodniczych w Dolnie Odrę. Animatorzy oprócz wiedzy teoretycznej, zdobywali doświadczenie w terenie poznając region podczas niekonwencjonalnych zajęć jak podróż rowerem czy też spływ Odrą.

Kurs składał się z pięciu zjazdów, z którym każdy odbywał się w innym miejscu. Począwszy od Lubiąży, z skąd uczestnicy spłynęli Odrą do Ścinawy, po okolice Dziwina, Jemielna, Krzydliny i na zakończenie Środy Śląskiej. Miało to na celu zarówno poznanie jak największego obszaru Łęgów, jak również poznanie bazy noclegowej i turystycznej.

Specjaliści w zakresie fauny i flory jak między innymi Andrzej Szklachetka, zrobili na uczestnikach szczególne wrażenie. Jak mówi uczestniczka kursu Wanda Hańska z Krzelowa *Bardzo dużo tego, co do tej pory wiedziałam na temat naszej Krainy, okazało się znikome. Po kursie posiadam taki zasób wiadomości, że opowiadać o tym nie wystarczyło by godziny. Mieszkamy w krainie przepięknych roślin i kwiatów, a żeby zobaczyć czarnego bociana, kanię czy żurawia nie musimy wyjeżdżać daleko. Proponuję wsiąść na rower, czy pieszo i wędrować wzdłuż naszej Odry. Przypada nie do zapomnienia. A jeszcze jedno - Odrę koniecznie należy zobaczyć płynąc kajakiem- robi bardzo dobre wrażenie, widoki przednie. Jest bezpieczna do turystyki wodnej nawet dla osób nie umiejących pływać, a do tych ja należę - ocenia zdobyte doświadczenie nowa Animatorka.*

Zainteresowanie kursem okazało się spore i ograniczona liczba miejsc nie wystarczyła dla wszystkich chętnych. Jak zapowiada Rafał Plezia jest to sygnał, że w tym kierunku należy podążać i w przyszłym roku zostanie zorganizowany kolejny kurs. Coraz większa promocja naszego subregionu, Euro 2012, powoduje, że więcej turystów odwiedza Łęgi. Dlatego będziemy szkolić kolejnych animatorów.

Jak pokazał ten kurs uczestnicy mimo wcześniejszego zainteresowania tematem, przy konfrontacji swojej wiedzy ze specjalistami, dopiero wtedy zdają sobie sprawę jak jeszcze wiele tajemnic kryje przed nimi Kraina Łęgów. Uczestnicy poznają lokalne i regionalne zasoby przyrody, zabytki, ekomuzea oraz nowoczesne metody i narzędzia edukacyjne.

Od kilku lat mieszkam nad Odrą i oprowadzam wycieczki po niektórych miejscach i dzięki udziałowi w tym kursie mogłam poznać miejsca i ludzi, o których do tej pory nie wiedziałam nic albo bardzo mało. Mam wieloletnie doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą. Myślę, że z wielką przyjemnością mogłabym oprowadzać szkolne wycieczki po Krainie Łęgów Odrzańskich, niemniej jednak ten kurs zachęcił mnie, żeby poznać miejsca, w których jeszcze nie byłam. - mówi uczestniczka kursu Ewa Smutyło

Jerzy Jamroziak – Brzezina

W ciągu dwóch lat działalności Stowarzyszenia Nauki i Kultury „Nasza Brzezina”, Prezes i współzałożyciel organizacji Jerzy Jamroziak, może już pochwalić się wieloma sukcesami. Jednak jak mówi, stowarzyszenie zostało założone z powodu... częstego niedoboru wody we wsi oraz brakiem świetlicy. Grupa mieszkańców postanowiła się sformalizować i zaczęła działać. Zostało to docenione przez innych. W 2010 Jamroziak otrzymał wyróżnienia na Lidera Partnerstwa Krainy Łęgów Odrzańskich.

Na przełomie roku 2008/2009 grupa mieszkańców Brzeziny aby skuteczniej działać z samorządem w sprawie częstych braków wody, czy też niezagospodarowanej świetlicy, postanowiła założyć organizację pozarządową. Początki jak zwykle nie były łatwe, ale swoje zamierzenia osiągnęli.

Integracja podstawą

Gdy cel założenia stowarzyszenia po niespełna pół roku został osiągnięty, postanowili działać dalej. Pierwszym pomysłem było organizowanie imprez o charakterze kulturalno-rekreacyjnym. Jak mówi Prezes Jerzy Jamroziak - *miato to na celu nie tylko ożywić życie kulturalne, ale przede wszystkim zaktywizować mieszkańców do wspólnego działania na rzecz naszej Brzeziny. Mieszka u nas dużo ludności napływowej i integracja jest podstawą do dalszej działalności.*

Pierwszą dotacją, którą otrzymaliśmy, była z programu „Działaj lokalnie VI”. Projekt pod nazwą „Brzezińskie lato” zakładał działania edukacyjno - kulturalne. W ramach tego na inaugurację zorganizowaliśmy festyn muzyczno-rekreacyjny dla dzieci i rodziców, potem odbyła się „Brzezińska spartakiada” w ramach której odbył się między innymi mecz piłki nożnej, pomiędzy pannami a męzatkami. Kolejnym etapem był spływ kajakowy rodziców z dziećmi pod hasłem „Kajak łączący pokolenia”. Dzięki zaangażowaniu młodych sympatyków stowarzyszenia, którzy przygotowali trasę, zorganizowaliśmy rajd pod hasłem „Wyciąg rowerowy przez ugory”. Ponadto odbyły się plenery plastyczne dla dzieci oraz poszukiwanie kwiatu paproci w Mrozowskim Lesie w noc świętojańską - mówi Jerzy Jamroziak.

W zgodzie z ekologią

W 2010 roku „Nasza Brzezina” uzyskała kolejne dofinansowanie z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na projekt „Pięknie za i przed płotem”. Inicjatywa ta miała na celu podniesienie świadomości ekologicznej, a przy tym poprawę estetyki wsi oraz przekształcenie dwóch zaśmieconych działek w teren rekreacyjno-sportowy. Inicjatywa zakładała również uporządkowanie jednej z działek i zrobienie na niej boiska.

Celem tego projektu była też integracja dynamicznie zmieniającej się lokalnej społeczności oraz nauka umiejętnego korzystania z zasobów naturalnego środowiska, bowiem świadoma społeczność jest w stanie nie tylko powstrzymać degradacji, ale również zrewitalizować otaczającą nas przyrodę - mówi Prezes o zrealizowanym projekcie.

W ramach tego projektu w miejscowej świetlicy zostały zorganizowane 3 warsztaty na temat jak pięknie i zgodnie z naturalnym krajobrazem zaprojektować własny ogród. Odbyły się też warsztaty dla mieszkańców oraz sołtysów gminy o postępowaniu z odpadami. Oprócz wiedzy sołtysi i mieszkańcy, otrzymali broszury „Żyj ekologicznie w Gminie Miękinia”. Były też działania skierowane do najmłodszych, jak festyn ekologiczny oraz 3 konkursy.

Niezwykle ważnym działaniem jest zaangażowanie do pracy przy likwidacji dzikiego wysypiska wolontariuszy - mieszkańców wioski. Ze względu na bezpośrednie włączenie w działanie, nikomu z osób zaangażowanych nie przyjdzie zaśmiecać środowiska, co więcej takie próby podejmowane przez innych, na pewno spotkają się z ostrą reakcją.

Na zrehabilitowanym terenie postawiona została tablica informująca o projekcie oraz w sposób bezpośrednio działający do rodziców - o zabawach ich pociech.

Dzięki realizacji tego projektu, mieszkańcy Brzeziny podnieśli swoją wrażliwość ekologiczną. Uzyskana wiedza i wykonana praca, zaowocowała wzrostem

estetyki wsi. Dodatkowo, z dobrych praktyk skorzystały władze gminy przy przekształcaniu pod rekreację zaśmieconej sąsiedniej działki. Między innymi za to działanie Jerzy Jamroziak został wyróżniony w konkursie „Liderzy Natury” organizowanym przez Fundację Ekologiczną „Zielona Akcja”.

Kulturalno-rekreacyjnie

Jedną z imprez organizowaną przez Stowarzyszenie „Nasza Brzezina” był Rajd Konstytucyjny - impreza rodzinna o charakterze turystyczno-patriotycznym. Corocznie stowarzyszenie organizuje spływ kajakowy Widawą i Odrą.

Drugą cykliczną imprezą jest „Rycerze i Księżniczki”, która rozwija się z roku na rok. Jest to festyn dla całych rodzin, gdzie oprócz rycerzy z bractwa, w kostiumy mniej lub bardziej historyczne, przebierają się mieszkańcy nie tylko naszej wsi. Najlepiej ubrani: chłopiec (rycerz), dziewczyna (księżniczka) i rodzina otrzymują nagrody. W Naszej Brzezynie są cztery panie plastyczki, które co roku organizują Plenery Plastyczne - wymienia kolejne wydarzenia Prezes Stowarzyszenia.

Oprócz tego są to współdziałania przy organizacji festynów szkolnych, czy też parafialnych. Jednym z ostatnich działań jest założenie strony internetowej www.naszabrzezina.pl, na której przedstawiciele stowarzyszenia prezentują swoją działalność oraz wydarzenia w Brzezynie.

Jerzy Jamroziak ukończył w zeszłym roku szkolenie „Aktywny lider - Aktywna wieś” organizowane przez Stowarzyszenie LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich”. W tym roku wysłał również kolejną osobę ze swojej organizacji, aby szkoliła się w tym zakresie. Przy organizacjach aktywnie działających ważne jest, aby jak najwięcej osób było zaangażowane w prace stowarzyszenia, szczególnie młodzież. Jak podkreśla sukcesy „Naszej Brzeziny” to przede wszystkim zasługa pozostałych członków, szczególnie Krystyny Jamroziak, Andrzeja Dunajskiego, Agnieszki Nieradko, Karoliny Wieleżyńskiej oraz Jolanty Bilińskiej.

Akcja „cytrynka”

Niecodzienna akcja miała miejsce w Jastrzębcach (gmina Środa Śląska), zorganizowana latem przez sołectwo Jastrzębce przy współpracy z Policją. Akcja o tajemniczym kryptonimie „cytrynka” miała za zadanie zwrócić uwagę kierowców na bezpieczną jazdę.

Zanim jednak doszło do akcji, w świetlicy wiejskiej odbyła się pogadanka dla

najmłodszych mieszkańców wsi m.in. na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Prelekcja poprowadziła pani rzecznik KPP Marta Stefanowska oraz kierownik Wydziału Ognia Ruchu Drogowego pan Jacek Janus.

Większość dzieci zna podstawowe zasady zachowania się na drodze, ale dla najmłodszych były to rzeczy nowe. Najbardziej aktywne otrzymały drobne upominki od policji i organizatorów.

Po części praktycznej była oczywiście wyprawa na ulicę i możliwość podpatrzenia policjantów w prawdziwej akcji. Dzieci przygotowały na ta okoliczność prawdziwe niespodzianki dla kierowców. Dla tych jadących poprawnie czekoladkę, gromkie brawa i szczerze dziecięce podziękowanie, natomiast dla tych złapanych na „gorącym” kierowców, będących nieco na bakier z przepisami, częstowano cytrynką do zjedzenia z uśmiechem na ustach.

Tych ostatnich było niestety najwięcej, a dzieci oprócz cytryny-mandatu, dawały dorosłym prawdziwą reprimendę, zobowiązując kierowców do solidnej poprawy. Taka przestroga, wypowiedziana przez dzieci, wobec których my dorośli powinniśmy świecić przykładem, jest chyba większą karą niż najsurowszy mandat.

Akcja została przyjęta bardzo pozytywnie, zarówno przez kierowców jeżdżących zgodnie z przepisami jak i przez tych, którzy popełnili wykroczenie. Dzieci były bardzo zadowolone, że mieli możliwość przyjrzenia się z bliska pracy policjantów.

Pomysłowa akcja godna wyróżnienia, zorganizowana przez Koło Gospodyń Wiejskich „Jastrzębianki”, Radę Sołecką oraz Komendę Powiatową Policji w Środzie Śląskiej z pewnością nie jednemu kierowcy dała wiele do myślenia... (M.K)

Pożegnanie lata

Czas zakończyć sielankę i przygotować się do jesiennych długich wieczorów, stwierdzili mieszkańcy Jastrzębca i w ostatnią sobotę września urządzili oficjalne pożegnanie lata.

Na przygotowanym sobotnim festynie nie zabrakło ani jedzenia, ani atrakcji dla dzieci, ani też

skocznych rytmów muzyki porywających do tańca. Goście miło spędzili czas biesiadując przy przygotowanych stołach, a następnie gubiąc nagromadzone kalorie w tańcu.

Największą uciechę z pożegnania lata mieli jednak najmłodszy uczestnicy imprezy. Liczne konkursy, sprawnie prowadzone przez wodzireja lokalnych imprez sportowych Marzenę Softys przyciągnęły wielu chętnych. Nie zapomniano także o pozytywnym wzmocnieniu czyli atrakcyjnych nagrodach dla tych, którzy wykazali się wytrzymałością, siłą i sprawnością.

Puchar odebrali również zwycięzcy rozegranego na początku festynu meczu piłki nożnej. W meczu tym dzieci pokonały dorosłych w rzutach karnych i dumnie odebrały nagrodę z rąk sołtysa Daniela Padewskiego.

Organizatorami imprezy byli Koło Gospodyń Wiejskich „Jastrzębianki”, Sołtys wraz z Radą Sołecką oraz LZS Pogoń Jastrzębce. Zabawa trwała do późnych godzin wieczornych. (M.K)

Wernisaz fotograficzny

W niewielkiej miejscowości Kawice – leżącej w gminie Prochowice, odbył się wernisaz Wystawy Fotograficznej. Wystawa miała na celu podsumowanie projektu, pisanego przez nieformalną grupę z Kawic do programu „Działaj Lokalnie”, ale także przedstawić wieś z różnej perspektywy.

Oprócz prezentowanych poszczególnych etapów projektu, grupa przedstawiła materiał, który jest wartością dodaną i stanowi wkład przyjaciół grupy, a mianowicie zdjęcia i materiał filmowy dotyczący Kościoła Parafialnego w Kawicach.

Organizatorzy wernisazu bardzo dziękują za uczestnictwo w wystawie przybyłym gościom, a także za możliwość korzystania z doświadczeń Stowarzyszenia „Kraina Łęgów Odrzańskich” oraz Stowarzyszenia Sympatyków Malczy i okolic.

Organizator – grupa Kawice 2011 nie zamierza spocząć na tym jednym projekcie i już dziś zapraszają wszystkie chętne osoby do współpracy przy kolejnych działaniach, w myśl hasła „Działaj Lokalnie - wyzwolisz społeczną energię”

„Pożyteczne Wakacje” już po raz trzeci

W miesiącu sierpniu Stowarzyszenie „Zaborowa Kraina” w partnerstwie z Samorządowym Ośrodkiem Kultury, w ramach programu „Pożyteczne wakacje 2011”, zorganizowało w trzech miejscowościach – Zaborze Wielkim, Księginicach i Białkowie, zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży.

Zajęcia prowadzone były pod hasłem „Jesteśmy ambasadorami naszych wsi”. Młodzież i dzieci uczestniczyły w wycieczkach pieszych i rowerowych, wykonywały zdjęcia najciekawszych miejsc w swoich miejscowościach oraz stworzyły wystawę fotograficzną. Uczestniczyły w zwiadzie terenowym pod hasłem „Jak żyją nasze zwierzęta”.

Każdego dnia otrzymywały poczęstunki oraz brały udział w licznych konkursach i konkurencjach sprawnościowych z nagrodami. Uczestnicy zajęć wyjechali na wycieczkę autokarową w Rudawy Janowickie, gdzie przeszli trasą kolorowych jezior, a w drodze powrotnej zwiedzili zamek w Bolkowie. Środki finansowe na organizację jedenastu dni wakacyjnych pozyskano z Fundacji Wspomagania Wsi oraz z Samorządowego Ośrodka Kultury w Miękinii.(E.K.)

Na Szlaku Dolnej Odry

Grupa liderów, mieszkańców z terenu LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” wyruszyła śladami Szlaku Dolnej Odry. Wizyta studyjna pod hasłem „Turystyka na szlaku Odry” odbyła się na koniec października. Pierwsza część odbyła się po polskiej stronie Odry (Kostrzyn, Owczary), druga po niemieckiej (Wulkow).

Wizyta rozpoczęła się od spotkania z prezesem Fundacji Zielonej Doliny Dolnej Odry i Warty Piotrem Charą, który zaprezentował swoją największą pasję jaką jest fotografowanie. Obcowanie i obserwacja przyrody terenu Błot Warciańskich, na którym jak twierdził zachodzą zjawiska przyrodnicze wyróżniające się na mapie Europy wartością naukową i pięknem przyrody.

Kolejnym etapem wizyty była prezentacja działalności turystycznej i edukacyjnej Parku Narodowego „Ujście Warty” w Chyrczynie powstałego w 2001 r. Do najważniejszej aktywnej formy działalności parku należą warsztaty z dziećmi i młodzieżą. Jedną z form warsztatów jest ścieżka przyrodnicza, której główną atrakcją jest ... tajemniczość. Ścieżkę przemierza się boso i z zawiązanymi oczyma, aby dokładnie poczuć, a następnie odgadnąć po czym się stąpa.

Rzeczpospolita Ptasia jest inicjatywą Towarzystwa Przyjaciół Słońska i jak pomysłodawcy jest jedyną taką w Polsce. Jej celem jest zrzeszanie miłośników ptaków. Jest to ruch w kierunku uatrakcyjnienia terenu oraz rozwoju turystyki w Słońsku. Elementem promocji jest również Paszport RP, w którym zbierane są pieczętki (inne w każdym roku) upamiętniające obecność.

Po zachodniej stronie Odry w miejscowości Wulkow, znajdującej się 10 km od Frankfurtu, mieliśmy okazję trafić do Ekospichlerza. W tej małej miejscowości znajduje się zbudowany z drewna imitujący statek UFO budynek, mający przyciągać turystów innowacyjnością wyglądu. Jest on wynajmowany dla turystów w trakcie np. wymian młodzieży oraz ferii. Obiekt ten wykorzystuje również odnawialne źródła energii.

Całość relacji z wizyty, przygotowanej przez Małgorzatę Kowalczyk, znajduje się na stronie www.lgdodra.pl pod tytułem „Na szlaku Dolnej Odry”

Leader po duńsku

Wymiana doświadczeń i tzw. dobre praktyki to podobno najlepszy sposób nauki dla dorosłego człowieka. Jeśli dotkniesz, to uwierz. I tak, w około 30 osób z dolnośląskich LGD, pojechało, by dotknąć i nauczyć się czegoś z doświadczeń Duńczyków we wdrażaniu Leadera.

Wizyta studyjna, zorganizowana została w ramach dolnośląskiego sekretariatu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Jako, że do opowiadania całkiem sporo, a miejsca mało, tylko „streszczę” 3 punkty wizyty.

A wszystko rozpoczęło się od Glumsø, w 2-tysięcznym miasteczku, gdzie poznaliśmy historię, która mogłaby się i u nas wydarzyć. Opuszczony budynek + brak miejsca do spotkań i życia kulturalnego lub towarzyskiego w zależności od nastroju + inicjatywa i zapał grupy mieszkańców = kafejka o wdzięcznej nazwie *Cafe Rejseladen*. Kafejka prowadzona wolontariacko przez stowarzyszenie, które z tej inicjatywy wyrosło. Członkami jak i odbiorcami stowarzyszenia i kafejki są osoby wieku 40+. Na pytanie, a co z młodzieżą, grzecznie nam odpowiedziano, że nie są w ich kręgu zainteresowania!

W małej Danii LGD współpracują bezpośrednio z ministerstwem, które podpisuje umowy z beneficjentami. Na rok budżet 1,8 mln koron, a od powstania w 2007r. 36 dofinansowanych projektów o wartości od 30 tys. do 1 mln, np. firma „sieciująca” artystów, sklep ekologiczno-rolniczy czy produkcja ostryg. Co ważne, to LGD rozlicza i potwierdza wykonanie zadania poprzez audyt! Ba, rekomendacja projektu to niemalże osobiste poręczenie członków zarządu – gwarantują go swoją twarzą i nazwiskiem – chyba jeszcze rzadkie u nas poczucie odpowiedzialności za decyzje, ale też i mocy „obywatelskiego” poręczenia.

Ciekawym niewątpliwie miejscem była też wyspa Fur – 800 mieszkańców + przyrodnicza „nuda” w stosunku do naszych Łęgów. Jednak ciekawy projekt promocji wyspy w oparciu o markę piwa o tej samej nazwie. Tym bardziej ciekawe, że browar jest mały (acz nowoczesny), bez historii, bo powstał w 2004r. w budynku z historią, a projekt piwnego brandingu wyspy przyniósł już ponoć efekt w zahamowaniu odpływu ludności. No i turystów, liczonych w tysiącach.

Fur stawia w ogóle na innowacje – razem z przedsiębiorstwem energetycznym, samorządem, czyli „komuną” oraz społecznością reprezentowaną przez związek parafialny, realizowany jest pilotażowy projekt połączenia usług energetycznych z dostawą Internetu. A obok tego „Arena Fur” – czyli zagospodarowanie gruntu gminy na potrzeby mieszkańców i turystów: minigolf z 18 dołkami, wielofunkcyjne boisko, mini-skate park. Przykład zrobienia czegoś na własną miarę i potrzeby, a nie na wyrost i wiwat, jak często u nas. No i ten model dbania o *Arenę!* Jednoosobowo w postaci przewodniczącego związku parafialnego – oczywiście społecznie!

A jak wygląda system opłat za korzystanie z *Areny* (u nas by nie przeszło), o tym i nie tylko, dowiedzieć się można na stronie www.lgdodra.pl z przygotowanej przez Justynę Tracichleb relacji.

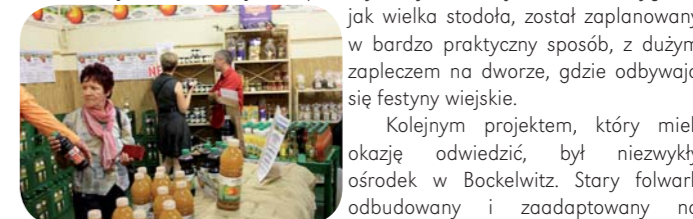
Saksońskie pomysły

Na początku października odbyła się kolejna wizyta studyjna zorganizowana przez Stowarzyszenie LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich. Celem wyjazdu było poznanie ciekawych projektów, działań oraz dobrych praktyk, które można przenieść i zastosować również na naszym terenie. Podczas pobytu w Saksonii, na uczestnikach największe wrażenie wywarło, spotkanie z ludźmi pełnymi pasji, miłości do natury i szacunku dla drugiego człowieka.

Podczas trzydniowej wizyty w Saksonii, której motywem przewodnim były ziola, uczestnicy spotkali się z interesującymi wieloma pomysłami, często bardzo prostymi, na to jak wykorzystać to, co mają najlepsze w naturze - w regionie w którym żyją.

Wśród wielu zrealizowanych działań była to m.in. stajnia zaadaptowana na świetlicę wiejską. Przebudowana i zmodernizowana dzięki środkom unijnym. Służy kilkutysięcznej społeczności lokalnej jako sala zebrań, zabaw, koncertów, a czasami jako restauracja. Niepozorny budynek, który z zewnątrz wygląda

jak wielka stodoła, został zaplanowany w bardzo praktyczny sposób, z dużym zapleczem na dworze, gdzie odbywają się festyny wiejskie.

Kolejnym projektem, który mieli okazję odwiedzić, był niezwykle ośrodek w Bockelwitz. Stary folwark odbudowany i zaadaptowany na ośrodek resocjalizacyjno - szkoleniowy dla trudnej młodzieży. Młodzi ludzie po przejściach, nie mogący odnaleźć swojego miejsca w życiu, gdy chcą powrócić na łono społeczeństwa, mogą pozostać w ośrodku przez 1 rok. W tym czasie uczą się zawodu i pracują na rzecz ośrodka.

Wykorzystał rzekę

Niezwykłe wrażenie zrobili projekty, skupione wokół zalewu utworzonego dzięki wybudowanej zaporze na rzece. Wszystkie działania od kilku lat konsekwentnie dążą do przyciągnięcia jak największej liczby turystów nad zalew. Po zalewie regularnie kursuje 6 stateczków pasażerskich, można wypożyczyć kajaki i kanoe. Wokół zalewu przygotowana jest ścieżka specjalnie dla turystów pieszych lub z kijkami.

Na wodzie wybudowana została prawdziwa scena teatralna, do której stroma skarpa ułatwiła stworzenie naturalnej widowni. Scena jest miejscem cyklicznych występów największego teatru Saksonii, a premiery zawsze przyciągają tłumy nad zalew, gdzie do dyspozycji gości są również restauracje z widokiem na wodę i kilka małych hoteli.

Całość relacji z wizyty, przygotowanej przez Agatę Chwiszczuk, znajduje się na stronie www.lgdodra.pl pod tytułem „Saksonia pachnąca koniczyną i pokrzywą”

Oblężenie klasztoru w Ekomuzeum Cysterskim

Blisko pięć tysięcy turystów oglądało wydarzenia jakie miały miejsce 20 sierpnia w Lubiążu wokół pocysterskiego kompleksu klasztornego. Dwustu rekonstruktorów średniowiecza występujących podczas inscenizacji historycznej „Oblężenie klasztoru” przedstawiło rekonstrukcję wydarzeń z czasów średniowiecznych. Po raz pierwszy zorganizowano inscenizację nocną.

Przedsmak bitwy

Już od południa można było oglądać na stoiskach partnerskich wyroby i produkty lokalne a także obejrzeć znajdującą się na murach klasztornych wystawę o Cystersach. Dla najmłodszych przygotowanych było szereg atrakcji, głównie animacji artystycznych wykonywanych przez krążących animatorów z grupy Avatar. Przy wiosce rycerskiej, w której znajdował się las namiotów, prezentowane były warsztaty średniowieczne. Chętni mogli spróbować swoich sił także w strzelaniu z łuku historycznego.

Program artystyczny na scenie rozpoczął się występ lokalnego zespołu „Gospel Rock” ze specjalnie przygotowanym na ten dzień projektem „Mury Jerycha-Mury Lubiąża”.

Pierwsze natarcie odparte

Po tym występie tysiące zgromadzonych widzów mogło obejrzeć pierwszą część inscenizacji. Dwustu rekonstruktorów średniowiecza, w kolorowych strojach i lśniących zbrojach, zaprezentowało pokaz najazdu husytów na wioskę cysterską oraz mury klasztorne. Dodatkowym efektem była prezentacja składająca się z wozów konnych, pawęży na kołach oraz podnoszonych, hakownic. Atmosferę walk co chwilę podgrzewały wystrzały z użycie broni czarnoprochowej, piszczelówek, hakownic i bombard.

Po odparciu ataku husytów w pierwszej części inscenizacji odbyły się pokaz tańca dawnego oraz występ gwiazdy wieczoru - kapeli „Żywiolak”. Liczne zgromadzona publiczność przed sceną potwierdziła renomę fanów w całej Polsce.

Gdy zmrok powoli zapadał do finałowego natarcia ponownie przystąpili husyci. Natarcie nocne było innowacyjne w tego typu inscenizacjach w Polsce i według opinii widzów bardzo widowiskowe. Kluczowym było użycie broni czarnoprochowej oraz palenie stogów i chat wiejskich, tworzących efekty dźwiękowe i ogniowe. Niezwykły efekt podczas walk rycerskich sprawiła muzyka wykonywana na żywo przez Konrada Rogińskiego z zespołem.

Lokalna premiera

Gdy ciemności na polu inscenizacji zapadły całkowicie, z przedstawieniem wystąpił Teatr Tancerzy Ognia Avatar. Było to przedstawienie spektaklu „Marionetki”, które na najbardziej prestiżowym festiwalu ognia w Polsce jakim jest Festiwal Rytmu i Ognia FROG w Gdyni zdobył pierwsze miejsce! W Lubiążu była więc to premiera na Dolnym Śląsku najnowszego spektaklu w reżyserii Anety Zwierzyńskiej.

Gdy już ostatni ogień dogasł z płonących chat wioski, najwytrwalsi mogli udać się do kościoła N.M.P w pocysterskim klasztorze, wśród setek świeczek, w klimatycznych murach, z muzykami w strojach cysterskich, odbył się koncert jazzowy. Zgromadzona widownia była zachwycona klimatem i muzyką, którą usłyszeli tego wieczoru.

Panorama z oblężenia

Zapraszamy do obejrzenia bardzo ciekawego reportażu panoramicznego z inscenizacji historycznej „Oblężenie klasztoru”, które odbyło się 20 sierpnia w Lubiążu pod murami pocysterskiego obiektu klasztornego. Autorem panoram jest Witold Gidel.

Panoramy robią niezwykle wrażenie, nie tylko ze względu na zdjęcia, ale także na oryginalny podkład dźwiękowy z wydarzenia. Dostępne są na stronie

www.wigi.pl

www.lgdodra.pl

Bitwa w Wietszycach

Na polach pod wsią Wietszyce w gminie Pęcław, odbyła się inscenizacja średniowiecznej bitwy z 1385 roku. Ślązacy znowu pokonali Polaków. Do Wietszyc przyjechali rycerze z wielu bractw. Impreza organizowana przez Stowarzyszenie Regionalne „Nadodrzański zakątek” została w tym roku dofinansowana z programu Leader z działania małe projekty.

Inscenizacja powstała i jest realizowana w ramach Ekomuzeum Dziadoszan, stąd w jej trakcie organizatorzy skupiają się najbardziej na pokazaniu kultury słowiańskiej plemienia Dziadoszan z wczesnego średniowiecza. Odbyła się po raz czwarty, jednak jak mówi główny organizator Marek Sadowski prawdopodobnie po raz ostatni, bowiem ze względów osobistych wyprowadza się z rodziną. Czy w Wietszycach znajdzie się kontynuator promowania Wietszyc poprzez Ekomuzeum Dziadoszan czas pokaże.

Inscenizacja bitwy z udziałem rycerzy i koni, rozpoczęła się w samo południe. Bitwę pod Wietszycami, która faktycznie była jedną z potyczek o przynależność Wschowy do Śląska, przegrali polscy rycerze. Książęta śląscy bardzo chcieli, by to miasto należało do Śląska, ale sami wschowianie, ze względów ekonomicznych woleli być pod rządami Kazimierza Wielkiego. W końcu obie strony spotkały się oko w oko pod Wietszycami. Syn Henryka V, Henryk VII Rumpold, odniósł w tej bitwie zwycięstwo. Za zebrane łupy wybudował kościół św. Jerzego w Głogowie.

Poza samą bitwą tego dnia na widzów czekały jeszcze inne atrakcje. Można było wziąć udział między innymi w warsztatach kowalstwa, rzeźbiarstwa, wikliniarstwa, ceramiki i wytopu żelaza w dymarkach. Można było zobaczyć jak kilkaset lat temu szyto suknie i buty. Był także pokaz bicia monet, rodeo oraz strzelanie z łuków oraz występy zespołów muzyki i tańca z okresu średniowiecza. W 2010r. Stowarzyszenie „Nadodrzański zakątek” złożyło wniosek o dofinansowanie imprezy do Stowarzyszenia LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” w ramach programu Leader – działanie „małe projekty”. Projekt został wysoko oceniony przez Radę i jako jedno z nielicznych stowarzyszeń, podpisało umowę z Urzędem Marszałkowskim na realizację przedsięwzięcia. Aktualnie stowarzyszenie jest na etapie rozliczania projektu.

Żniwa w Zaborowej Krainie

W Zaborze Wielkim w gminie Miękinia odbyła się po raz drugi „Inscenizacja żniwna”. Jest to impreza, która odbywa się w ramach ekomuzeum tradycyjnego rolnictwa. Organizatorem wydarzenia, które odbyło się w sierpniu było Stowarzyszenie „Zaborowa Kraina” i mieszkańcy Zaboru Wielkiego.

Imprezę rozpoczęła inscenizacja, w której zaprezentowano żniwa dawnymi metodami. Grupa mieszkańców przedstawiła zbiór zbóż sierpami, kosami i młockę cepami jak również staropolskie zwyczaje: pasowania gospodarza i wykonania przepiórki z ostatnich pozostających po żniwach kłosów zbóż.

Narrator Andrzej Słota wyjaśnił ideę inscenizacji, a także przedstawił zwyczaje panujące w dawnej wsi. Żniwiarzom towarzyszyli Lubiąscy Cystersi oraz Chór Uniwersytetu III Wieku, który swoimi pieśniami ubarwił całość inscenizacji. Widzowie mogli brać udział w konkurencjach robienia powróseł, rzutem snopka na odległość, młocki cepami na czas. Zwycięzcy i pozostali uczestnicy otrzymali nagrody.

Zaproszeni goście obejrzeni wystawy Ekomuzeum: stare maszyny rolnicze, galerię wiejską zlokalizowaną na polu Adama Podburaczyńskiego oraz mieli możliwość degustować potrawy przygotowane przez miejscowe gospodynie.

Kolejnym etapem imprezy był Festyn Żniwny, na którym miejscowe dzieci pod kierunkiem instruktora świetlicy Małgorzaty Czajkowskiej zaprezentowały przedstawienie „Czerwony Kapturek”. Dodatkowymi atrakcjami były: występ Chóru Uniwersytetu III Wieku z Miękinii oraz taniec z ogniem Fire-show wykonany przez dzieci i młodzież z Zaboru Wielkiego pod kierunkiem Emilii Pęcerek. Zabawa odbywała się przy zespole Casanova. Druga edycja imprezy odbyła się dzięki dofinansowaniu przez Urząd Gminy w Miękinii (E.K.)

www.lgdodra.pl

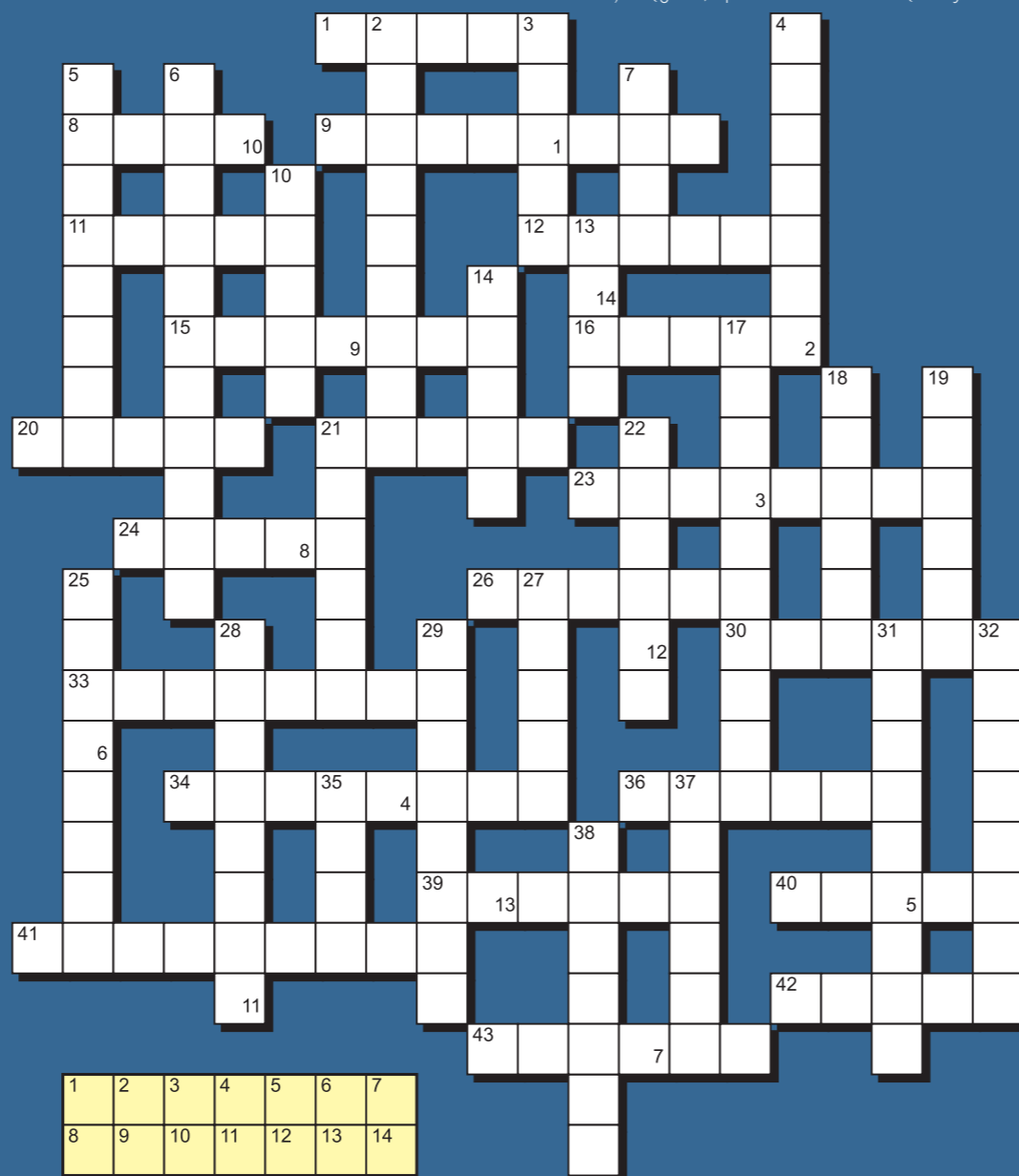

Poziomo:

- 1) ... średzki, jedno z najcenniejszych znalezisk archeologicznych XX wieku w Europie.
- 8) choroba zakaźna wieku dziecięcego.
- 9) regularnie oblegany w Lubiążu.
- 11) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 12) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 15) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 16) G w skrócie LGD.
- 20) pół..., pół-ryba, fantastyczne zwierzę w herbie Prochowic.
- 21) nim najwygodniej po Odrze.
- 23) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 24) Fundacja Ekologiczna „Zielona ...”, współpracuje z Partnerstwem Odry.
- 26) ... Łęgów Odrzańskich, organizowane co roku.
- 30) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 33) reprezentują poszczególne gminy na posiedzeniach Rady Stowarzyszenia LGD KŁO.
- 34) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 36) nazwisko osobnika przedstawionego na zdjęciu.
- 39) środek transportu uczestnika Flisu Odrzańskiego.
- 40) Towarzystwo Turystyki Rowerowej „...” w Wołowie.
- 41) współpracujące ze sobą instytucje, samorządy, organizacje pozarządowe; po prostu - wspólnicy.
- 42) Pałacowe ... Kwiatowe, impreza organizowana w Lubiążu.
- 43) ... 2000, obszar specjalnej troski przyrodniczej.

Pionowo:

- 2) największy zabytek sakralny Głogowa.
- 3) ... Dolny.
- 4) stop otrzymywany w dymarce w wyniku przerobu rudy żelaza (kto nie wie, musi wybrać się do Tarchalicy).
- 5) Dębnińskie ..., obszar ochrony siedlisk położony na terenie Parku Krajobrazowego Dolina Jezierzycy.
- 6) gmina z herbem jak na ilustracji (dwa wyrazy).
- 7) ... Gospodyń Wiejskich „Jodłoweczki”.
- 10) ptak w logo KŁO.
- 13) podmokłe łąki w dolinach rzek, a także lasy liściaste o bogatym poszyciu i bujnym runie, rosnące na żyznych glebach w dolinach rzek.
- 14) imię osobnika przedstawionego na zdjęciu.
- 17) miasto z placem Kopernika, przy którym mieści się siedziba KŁO (szukaj wśród innych objaśnień).
- 18) np. bóbr.
- 19) pakowany na wycieczkę.
- 21) K w skrócie KŁO.
- 22) ... krzykliwy, ptak zagrożony wyginięciem.
- 25) piesza, z plecakiem, po nadodrzańskich szlakach.
- 27) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 28) gmina z herbem jak na ilustracji.
- 29) „... Odrzański”, czasopismo z informacjami z obszaru partnerstwa.
- 31) Rowerowy ..., utworzony w 2005 r., prowadzi od Chałupek (powiat raciborski) do Kostrzyna nad Odrą (dwa wyrazy).
- 32) rezerwat przyrody pomiędzy Lubiążem a Glinianami.
- 35) ... konwersów, powstał dzięki dotacji ze środków programu „Działaj Lokalnie”.
- 37) program unijny wspierający rozwój obszarów wiejskich, którego beneficjentem są lokalne grupy działania.
- 38) ... łąkowe, upodobano sobie Dolinę Odry.

Dla osób, które prześlą na adres Stowarzyszenia LGD „Kraina Łęgów Odrzańskich” prawidłowe rozwiązanie – nagroda (gadżety promujące Partnerstwo).

Litery z pół ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 14 utworzą rozwiązanie.

Autor krzyżówki: Leszek Rydz